

Handikappfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 24 motionsyrkanden om olika handikappfrågor från den allmänna motionstiden 2006.

Utskottet avstyrker samtliga motioner.

I betänkandet finns 7 reservationer och 2 särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Handikappolitikens mål och inriktning m.m.	6
Utskottets ställningstagande	11
Hjälpmedel för funktionshindrade m.m.	12
Utskottets ställningstagande	14
Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	14
Utskottets ställningstagande	17
Övriga handikappfrågor	18
Utskottets ställningstagande	19
Reservationer	20
1. Ny handikapputredning m.m., punkt 1 (v)	20
2. Genomförande av hjälpmedelsutredningens förslag, punkt 5 (v)	20
3. Sexhjälpmedel, punkt 7 (v)	21
4. Taltjänst, punkt 8 (v)	21
5. Glasögon för barn, punkt 9 (s)	22
6. Särskilt boende, punkt 12 (v)	22
7. Riktlinjer för anställning av personal inom handikappomsorgen, punkt 15 (s, v)	23
Särskilda yttranden	24
1. Ny handikapputredning m.m., punkt 1 (v)	24
2. Daglig verksamhet, punkt 11 (v)	24
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Handikappolitikens mål och inriktning m.m.

1. Ny handikapputredning m.m.

Riksdagen avslår motion 2006/07:So382 yrkandena 1 och 6.

Reservation 1 (v)

2. Ökad tillgänglighet

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So256, 2006/07:So297, 2006/07:So359, 2006/07:So417 och 2006/07:So427.

3. Internationellt arbete för att motverka våld mot funktionshindrade

Riksdagen avslår motion 2006/07:So307 yrkande 5.

4. Detaljerad nationell vägdatabas

Riksdagen avslår motion 2006/07:So390.

Hjälpmedel för funktionshindrade m.m.

5. Genomförande av hjälpmedelsutredningens förslag

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So382 yrkande 3 och 2006/07:So445.

Reservation 2 (v)

6. Ny hjälpmedelsutredning

Riksdagen avslår motion 2006/07:So257.

7. Sexhjälpmedel

Riksdagen avslår motion 2006/07:So382 yrkande 4.

Reservation 3 (v)

8. Taltjänst

Riksdagen avslår motion 2006/07:So382 yrkande 5.

Reservation 4 (v)

9. Glasögon för barn

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So277 och 2006/07:So466.

Reservation 5 (s)

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

10. Aspergers syndrom

Riksdagen avslår motion 2006/07:So446.

11. Daglig verksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So382 yrkande 7 och 2006/07:So437 yrkande 4.

12. Särskilt boende

Riksdagen avslår motion 2006/07:So437 yrkande 5.

Reservation 6 (v)

13. Hyresuttag på gemensamhetsutrymmen

Riksdagen avslår motion 2006/07:So440.

*Övriga handikappfrågor***14. Juridiskt biträde för funktionshindrade**

Riksdagen avslår motion 2006/07:So356 yrkandena 1 och 2.

15. Riktlinjer för anställning av personal inom handikappomsorgen

Riksdagen avslår motion 2006/07:So419.

Reservation 7 (s, v)

Stockholm den 1 februari 2007

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (c), Ylva Johansson (s), Magdalena Andersson (m), Christer Engelhardt (s), Lars U Granberg (s), Marina Pettersson (s), Jan R Andersson (m), Lennart Axelsson (s), Margareta B Kjellin (m), Elina Linna (v), Lars-Ivar Ericson (c), Thomas Nihlén (mp), Finn Bengtsson (m), Catharina Bråkenhielm (s), Rosita Runegrund (kd) och Maria Lundqvist-Brömster (fp).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas 24 motionsyrkanden om olika handikappfrågor från den allmänna motionstiden 2006.

Utskottet fick i samband med sammanträdet den 5 december 2006 information om olika handikappolitiska frågor från företrädare för Handikappombudsmannen, Handisam (Myndigheten för handikappolitisk samordning) och Handikappförbunden (företvarande Handikappförbundens samarbetsorgan).

Utskottets överväganden

Handikappolitikens mål och inriktning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, främst med hänvisning till pågående arbete på området, motioner om ny handikapputredning, ökad tillgänglighet m.m.

Jämför reservation 1 (v) och särskilt yttrande 1 (v).

Motioner

Ny handikapputredning m.m.

I motion So382 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om en ny parlamentarisk handikapputredning, med uppdrag att göra en bred kartläggning av brister som funktionshindre möter; utredningen ska både undersöka vilka behov som finns och hur den ekonomiska situationen ser ut samt komma med förslag till åtgärder som förbättrar funktionshindrades livssituation. Vidare begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att alla redovisningar och all statistik över insatser till funktionshindrade ska redovisas könsuppdelat. Motionärerna pekar på att studier har visat att funktionshindrade betraktas som könlösa, ett synsätt som innebär att väsentliga delar av den funktionshindrades liv reduceras eller osynliggörs.

Ökad tillgänglighet

I motion So256 av Carina Hägg (s) begärs ett tillkännagivande om barn med funktionshinder och tillgängligheten för dessa i det svenska samhället. Motionären pekar på att barn med funktionshinder ofta är hänvisade till särskilda aktiviteter i grupp med andra barn med funktionshinder. Regeringen bör snarast påskynda ett arbete med att se till att alla barn oavsett funktionshinder får tillgång till det svenska samhället.

I motion So417 av Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (båda s) begärs ett tillkännagivande om en total översyn av tillgängligheten för funktionshindrade i samhället.

I motion So297 av Ingemar Vänerlov (kd) begärs ett tillkännagivande om de neuropsykiatriskt funktionshindrades levnadsomständigheter. Motionären anför att det är angeläget att, i samverkan med de drabbades intresseorganisationer, utreda vad de neuropsykiatriska funktionshindren innebär i olika livssituationer och att i större utsträckning än hittills anpassa samhällets stöd till deras behov.

I motion So359 av Anne Marie Brodén (m) begärs ett tillkännagivande om att förbättra för människor med funktionshinder. Motionären pekar på att endast 39 av 105 etappmål är uppfyllda trots att endast fyra år återstår tills handlingsplanen ska vara uppfylld. Regeringen bör vidta kraftfulla åtgärder för att förverkliga målen i den handikappolitiska handlingsplanen.

I motion So427 av Sven Gunnar Persson (kd) begärs ett tillkännagivande om åtgärder för att nå målen i den nationella handlingsplanen för handikappolitiken. Motionären efterlyser sanktioner i någon form för att målen i den nationella handlingsplanen om ökad tillgänglighet ska kunna nås inom utsatt tid.

Internationellt arbete för att motverka våld mot funktionshindrade

I motion So307 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om behovet av att inom EU och i andra internationella sammanhang uppmärksamma frågan om våld mot funktionshindrade.

Detaljerad nationell vägdatabas

I motion So390 av Sylvia Lindgren (s) begärs ett tillkännagivande om att bygga upp en nationell vägdatabas med hög grad av detaljerad information. Motionären anför att det inte räcker med förändringar i den fysiska miljön för dem som har något läs- och/eller orienteringshandikapp. Tekniskt stöd måste också till för att tillgodose behoven. Enligt motionären skulle individer genom att använda en kommersiell handhållen enhet med GPS-mottagare kunna få information om omvärlden som i dag inte är tillgänglig.

Gällande rätt, bakgrund och tidigare behandling

Av 3 kap. 18 § andra stycket *plan- och bygglagen* (1987:10) (PBL) framgår att allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader ska vara tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av PBL.

Vidare framgår följande av 17 kap. 21 a § PBL:

I byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser skall enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga undanröjas i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

Slutligen följer av 10 kap. 1 § PBL att byggnadsnämnden ska ta upp frågan om påföljd eller ingripande så snart det finns anledning att anta att en överträdelse har skett av bestämmelserna om byggande enligt PBL eller av någon föreskrift eller något beslut som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser.

Målen för handikappolitiken är

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund,
- att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet,
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionshinder (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240).

Regeringen beslutade i juli 2004 (dir. 2004:107) att tillkalla en parlamentarisk kommitté, *Assistanskommittén* (S 2004:06), för att göra en bred översyn av personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS). De nationella målen för handikappolitiken skulle utgöra en utgångspunkt för kommitténs överväganden och förslag. Genom tilläggsdirektiv (2006:68) i juni 2006 har kommitténs uppdrag utvidgats till att omfatta en bred översyn av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Uppdraget inkluderar frågan om vem som ska vara huvudman för LSS. När det gäller frågan om huvudmannaskap pekas det i direktiven på att riksdagen i ett tillkännagivande (bet. 2005/06:SoU7, rskr. 2005/06:5) har framfört att Assistanskommittén bör få ett tilläggsdirektiv med uppdrag att analysera och redovisa för- och nackdelar med ett samlat kostnadsansvar och ansvar för en och samma huvudman, staten, avseende personlig assistans. Enligt direktiven är vidare den centrala frågan i uppdraget om LSS fungerar som redskap för att uppnå de handikappolitiska målen. Kommittén ska slutredovisa sitt arbete senast den 31 mars 2008.

Vidare pågår inom *Socialdepartementet* ett arbete med att närmare belysa de ekonomiska konsekvenserna av att leva med funktionshinder. Till arbetet har knutits en referensgrupp med personer från Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Statistiska centralbyrån. Rapportering av arbetet ska ske successivt till regeringen.

Motioner rörande handikappolitikens mål och inriktning hanterades senast av utskottet i samband med behandlingen av *skrivelse 2005/06:110 Uppföljning av den Nationella handlingsplanen för handikappolitiken* i det av riksdagen godkända *betänkandet 2005/06:SoU24 Uppföljning av Nationella handlingsplanen för handikappolitiken*. I skrivelsen anför den förutvarande regeringen (s. 12 f.) att kunskapen om de skillnader som finns mellan flickor och pojkar, kvinnor och män, skulle öka om det statistiska underlaget förbättrades. För att statliga och kommunala myndigheter ska kunna planera och prioritera åtgärder för att rätta till brister i verksamheten behöver de kunskap om de skillnader som finns mellan könen. Regeringen pekar vidare på att en rad myndigheter av detta skäl i regleringsbrevet för 2006 har fått i uppdrag att på olika sätt beakta och analysera kvinnors och mäns villkor.

I *budgetpropositionen 2006/07:1 volym 6, utgiftsområde 9* (s. 99 f.) redovisar regeringen att det, när stöd och service beviljas människor som har funktionshinder, skiljer sig åt i vilken utsträckning stödet går till kvinnor respektive män, till flickor respektive pojkar och till barn respektive vuxna. Män får som regel fler stödinsatser än kvinnor. Undantag gäller för personligt ombud samt särskilt utbildningsstöd till universitet, högskola och riksgymnasium. I vilken utsträckning detta beror på kön eller på antal män i förhållande till antal kvinnor som har ett visst funktionshinder är inte känt. Det är däremot sannolikt att kvinnor och män bedöms olika på grund av sitt kön när stöd beviljas, dvs. att samma ordning gäller på detta område som i samhället i stort. Det innebär att kvinnor och män inte är delaktiga på samma villkor och att möjligheterna till inflytande inte är desamma för båda könen. För att kunskapen om de skillnader som finns mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, ska öka behöver det statistiska underlaget förbättras.

Vidare anför regeringen (s. 87) att den nybildade Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) ska främja ett strategiskt och effektivt genomförande av den nationella handikappolitiken på såväl kort som lång sikt. I arbetet ingår att bistå regeringen med underlag för effektiv styrning av det handikappolitiska arbetet. Myndigheten ansvarar också för den övergripande handikappolitiska samordningen. Det innebär att man stöder, stimulerar och förmår aktörer på olika nivåer att beakta de handikappolitiska målen i sin verksamhet. Handisam ska integrera ett barnperspektiv och ett genusperspektiv i sitt utvärderings- och analysarbete.

Regeringen pekar även på att arbetet med att göra Sverige tillgängligt kräver åtgärder inom många områden (s. 102). I handlingsplanen finns tydliga mål för tillgängligheten som bör vara uppfyllda under 2010. Det handlar t.ex. om mål för en tillgänglig kollektivtrafik och för att enkelt avhjälpna hinder i lokaler och på allmänna platser bör undanröjas. Enligt regeringen behövs det en kraftsamling på olika nivåer för att nå målen senast år 2010.

Dessutom redovisar regeringen (s. 91 f.) att Boverket i regleringsbrevet för 2006 har fått i uppdrag att fortsätta verkets informationsinsatser för att öka kännedomen hos fastighetsägarna och andra viktiga aktörer om reglerna för undanröjande av enkelt avhjälpna hinder. Reglerna finns i Boverkets föreskrifter med krav på undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (BFS 2003:19 HIN 1). Länsstyrelserna har dessutom i regleringsbrevet för 2006 fått i uppdrag att särskilt rikta in tillsynen på tillämpningen av dessa föreskrifter. Barn med funktionshinder löper ofta större risk för att bli begränsade i sin självständighetsprocess. Att få leka och pröva sig fram är en del av utvecklingsprocessen mot att bli självständig. Därför är det viktigt att barns miljöer, t.ex. lekplatser, är tillgängliga för alla. Lekplatser och närind-

rottsplatser betecknas ofta som allmän plats i kommunernas detaljplaner. Därför innefattar bestämmelserna om enkelt avhjälpna hinder även dessa områden.

Avslutningsvis anför regeringen (s. 31) att Socialstyrelsens och den nationella psykiatrisamordnarens rapporter (se nedan) visar att det finns fortsatt stora behov av förbättringar av vård och stöd till personer med psykisk sjukdom eller psykiska funktionshinder. Den psykiatriska vården samt stödet och servicen behöver, enligt psykiatrisamordnaren, en omfattande organisationsöversyn och resursförstärkning. Det handlar bl.a. om förbättringar av personalens kompetens, ökad tillgång till psykosocial kompetens samt en ökad kvalitet i och tillgänglighet till vården. Psykiatrisamordnaren har även rapporterat att det föreligger stora kunskapsbrister om verk samma metoder och implementering av ny kunskap inom psykiatris område. – – – Mot bakgrund av de behov som finns i den psykiatriska vården avser regeringen därför att genomföra en satsning för att stärka psykiatrin. På anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri avsätts 500 miljoner kronor per år under åren 2007 och 2008 och därefter 250 miljoner kronor per år.

Av regleringsbrevet för Boverket för budgetåret 2007 framgår att verket ska genomföra en uppföljning av föreskrifterna om enkelt avhjälpna hinder och göra en jämförelse med resultaten från 2005 års uppföljning samt lämna förslag på åtgärder. Uppdraget ska redovisas för regeringen (Miljödepartementet) senast den 15 september 2007.

Nationell psykiatrisamordning har nyligen lämnat sitt slutbetänkande *Ambition och ansvar – Nationell strategi för utveckling av samhällets insatser till personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder (SOU 2006:100)*. Där föreslås (s. 483) att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ansvara för att ett antal utvecklingsåtgärder görs inom området psykisk ohälsa med särskild inriktning mot allvarliga psykiska sjukdomar och psykiskt funktionshinder och att det för detta ändamål avsätts 100 miljoner kronor årligen i sju år. I detta sammanhang exemplifieras adhd som en diagnos som bör omfattas av denna satsning.

FN:s generalförsamling har den 13 december 2006 antagit en konvention om funktionshindrades rättigheter. EU har genom sitt ordförandeland medverkat i arbetet med konventionen. I förhandlingsarbetet inom EU har Sverige tagit aktiv del. Av artikel 16 i konventionen framgår bl.a. att fördragsslutande stater ska vidta alla nödvändiga lagstiftningsmässiga, administrativa m.fl. åtgärder för att skydda funktionshindrade såväl i hemmet som utanför detta mot alla former av exploatering, våld och övergrepp. Från *Socialdepartementet* har inhämtats att Sverige förbereder under tecknandet av konventionen.

Från *Synskadades riksförbund* har inhämtats att det i Stockholms stads regi pågår ett projekt, *Digitala gångvägsnät*. Projektets syfte är att, med hjälp av olika hjälpmedel, bl.a. GPS, möjliggöra för synskadade att orientera sig i samhället.

Regeringen uppdrog 1996 åt *Vägverket* att, som huvudman, upprätta en nationell vägdatabas (NVDB) i samverkan med Lantmäteriet, Svenska Kommunförbundet och företrädare för skogsnäringen. Databasen togs i drift 2001 och i och med det kunde data samlas in och lagras. NVDB:s vägnät omfattar statliga, kommunala och enskilda vägar, tillsammans mer än 560 000 km. Datainsamling sker i samverkan mellan Sveriges kommuner, skogsnäringen, Vägverket och Lantmäteriet.

Utskottets ställningstagande

Ett omfattande arbete pågår på olika områden för att genomföra den nationella handlingsplanen för handikappolitiken. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att en ny parlamentarisk handikapputredning behöver initieras. Motion So382 (v) yrkande 6 avstyrks därför. Utskottet anser det värdefullt att statistiska redovisningar av insatser för funktionshindrade sker könsuppdelat. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att regeringen i budgetpropositionen förespråkar en sådan uppdelning och noterar även att Handisam ska integrera ett genusperspektiv i sitt utvärderings- och analysarbete. Motion So382 (v) yrkande 1 får härigenom anses i huvudsak tillgodosedd.

Utskottet anser det mycket angeläget att tillgängligheten i samhället ökas för såväl fysiskt som psykiskt funktionshindrade, barn som vuxna. Utskottet delar vidare motionärernas och regeringens uppfattning att det behövs en kraftsamling för att uppnå målen för tillgänglighet i handlingsplanen till 2010. Utskottet ser därför positivt på det arbete som bedrivs på området. Handisam, som samordnare, men även Boverket och de övriga sektorsmyndigheterna spelar i detta sammanhang utomordentligt viktiga roller för att driva arbetet med att uppnå målen för handlingsplanen framåt. De av riksdagen nyligen beslutade förstärkningarna av resurserna till psykiatri, liksom de förslag som lämnas i Nationella psykiatrisamordningens slutrapport, är viktiga för att bidra till att öka tillgängligheten för psykiskt funktionshindrade. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet inte att riksdagen bör ta något initiativ med anledning av vad som anförs i motionerna So256 (s), So297 (kd), So359 (m), So417 (s) och So427 (kd). Motionerna avstyrks.

I motion So307 (m) yrkande 5 påtalas behovet av att inom EU och andra internationella sammanhang uppmärksamma frågan om våld mot funktionshindrade. FN:s generalförsamling har nyligen antagit en konvention om funktionshindrades rättigheter. Konventionen, som EU medverkat i framtagandet av, omfattar bl.a. att funktionshindrade ska skyddas mot våld. Mot bakgrund av det anförda får motionen anses i huvudsak tillgodosedd.

I motion So390 (s) tas frågan upp om en nationell vägdatabas med så hög grad av detaljerad information att den kan användas för bl.a. synskadades orientering i tätbebyggelse. Utskottet har erfarit att ett projekt som

avser de frågeställningar som motionären tar upp bedrivs av Stockholms stad. Riksdagen bör dock inte ta något initiativ med anledning av motionen, vilken därmed avstyrks.

Hjälpmedel för funktionshindrade m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, bl.a. med hänvisning till pågående beredningsarbete, motioner om att Hjälpmedelsutredningens förslag bör genomföras och att en ny hjälpmedelsutredning bör tillsättas. Vidare avslår riksdagen, främst med hänvisning till att detta är frågor för sjukvårdshuvudmännen, motioner rörande tillgång till olika hjälpmedel.

Jämför reservationerna 2 (v), 3 (v), 4 (v) och 5 (s).

Motioner

Genomförande av Hjälpmedelsutredningens förslag

I motion So382 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör kostnadsberäkna och genomföra Hjälpmedelsutredningens förslag, dock undantaget höjningen av högkostnadsskyddet.

I motion So445 av Catherine Persson (s) begärs ett tillkännagivande om hjälpmedel för personer med funktionshinder. Motionären anför att det i den tidigare socialdemokratiska regeringen pågick ett beredningsarbete avseende Hjälpmedelsutredningens (SOU 2004:83) förslag. Enligt motionären är det angeläget att den borgerliga regeringen skyndsamt fullföljer det arbetet och återkommer till riksdagen med förslag.

Ny hjälpmedelsutredning

I motion So257 av Krister Örnfjäder (s) begärs ett tillkännagivande om en ny hjälpmedelsutredning. Motionären pekar på att många människor nekas hjälpmedel av landsting och kommuner då det saknas en tydlig lagstiftning. Enhetliga regler, anvisningar och avgiftssystem för landets hjälpmedelsverksamheter behöver skapas, och det krävs en bättre samordning vid tillhandahållandet av hjälpmedel.

Sexhjälpmedel

I motion So382 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen måste klargöra rätten till sexhjälpmedel och att dessa hjälpmedel ingår i landstingens ansvar. För många med omfattande funktionshinder behövs det hjälpmedel och stöd för att kunna leva ett självständigt sexuellt aktivt liv.

Taltjänst

I motion So382 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om taltjänsten. Motionärerna anför att taltjänsten är ett landstingsansvar men att staten kan fungera pådrivande genom att följa upp satta mål och eventuellt stimulera utbyggnad. Regeringen bör därför överväga vilka åtgärder som krävs så att taltjänsten byggs ut i hela landet.

Glasögon för barn

I motion So277 av Jasenko Omanovic och Hans Stenberg (båda s) begärs ett tillkännagivande om kostnadsfria glasögon till barn. Motionärerna anför att glasögon eller andra hjälpmedel för att korrigera synfel hos barn upp till 18 år bör vara kostnadsfria.

I motion So466 av Anneli Särnblad och Carin Runeson (båda s) begärs ett tillkännagivande om att staten som är anslagsgivare till landstingen bör initiera en överläggning för att rätta till brister och ojämlikheter i bidragsskillnaderna till barnglasögon.

Gällande rätt, bakgrund och tidigare behandling

Av 3 b § *hälso- och sjukvårdslagen* (1982:763) framgår att landstinget, förutom annat, ska erbjuda dem som är bosatta inom landstinget eller som är kvarskrivna enligt 16 § *folkbokföringslagen* (1991:481) och stadigvarande vistas där hjälpmedel för funktionshindrade.

Utskottet behandlade motionsyrkanden om funktionshinder och sexualitet, innefattande bl.a. behovet av sexhjälpmedel, i *betänkande 2005/06:SoU24*. Utskottet anförde följande i sin bedömning (s. 47, ej res.).

Utskottet anser att de frågeställningar rörande funktionshinder och sexualitet som aktualiseras i motion So45 (v) yrkandena 1–4 är mycket viktiga och angelägna. Utskottet anser därför att det är av stor vikt att åtgärder vidtas för att höja kunskapen på detta område hos de personer som inom vården och omsorgen möter funktionshindrade. RFSU och handikapporganisationerna utför ett viktigt arbete i detta sammanhang. Vidare vill utskottet erinra om att landstinget enligt 3 b § *hälso- och sjukvårdslagen* (1982:763) skall erbjuda bl.a. dem som är bosatta inom landstinget hjälpmedel för funktionshindrade. Något tillkännagivande med anledning av motionen är dock inte nödvändigt. Motionen avstyrks därför.

Utskottet behandlade motioner rörande glasögon till barn i *betänkande 2003/04:SoU2 Uppföljning av den nationella handlingsplanen för handikappolitiken*. Motionerna avstyrktes med hänvisning till att det är varje sjukvårdshuvudmans ansvar att fastställa vad som ska räknas som hjälpmedel (ej res.). Motionsyrkanden rörande sexhjälpmedel för funktionshindrade behandlades och avstyrktes i *betänkande 2005/06:SoU24* (ej res.).

Från *Socialdepartementet* har inhämtats att LSS- och hjälpmedelsutredningens betänkanden Hjälpmedel (SOU 2004:83) från augusti 2004 och LSS – Särskilt personligt stöd (SOU 2004:103) från oktober 2004 har remissbehandlats och att den senare utredningens förslag är föremål för ytterligare beredning inom ramen för Assistanskommitténs arbete (dir. 2006:68). Vidare har inhämtats att Arbetsmarknadsverket, i linje med ett förslag från LSS- och hjälpmedelsutredningen, fr.o.m. budgetåret 2006 har övertagit ansvaret från Försäkringskassan för hjälpmedel på arbetsplatsen för anställda med lönebidrag eller skyddad anställning hos offentlig arbetsgivare.

Utskottets ställningstagande

Hjälpmedelsutredningens (S 2001:06) förslag är i vissa delar föremål för beredning inom Regeringskansliet och i andra delar för behandling av Assistanskommittén. Resultatet av detta arbete bör enligt utskottets uppfattning inte föregripas. Utskottet utgår dock från att regeringen därefter återkommer med ett förslag till riksdagen. Motionerna So382 (v) yrkande 3 och So445 (s) avstyrks därför.

Utskottet delar inte uppfattningen i motion So257 (s) att det föreligger behov av en ny hjälpmedelsutredning. Motionen avstyrks.

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) är det landstingens uppgift att erbjuda bl.a. dem som är bosatta inom landstinget hjälpmedel. Enligt utskottets uppfattning omfattar detta ansvar även sexhjälpmedel. Något tillkännagivande med anledning av motion So382 (v) yrkande 4 är därför inte nödvändigt.

Taltjänst är en mycket värdefull service för personer som har röst-, tal- eller språksvårigheter. Utskottet anser dock inte att riksdagen bör ta något initiativ på området. Motion So382 (v) yrkande 5 avstyrks.

Det som tas upp i motionerna So277 (s) och So466 (s) är frågor för sjukvårdshuvudmännen, inte för riksdagen. Motionerna avstyrks.

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår, bl.a. med hänvisning till beredningen av slutbetänkandet från Nationell psykiatrisamordning, motioner om rätten till daglig verksamhet, särskilt boende för psykiskt funktionshindrade m.m.

Jämför reservation 6 (v) och särskilt yttrande 2 (v).

Motioner

Aspergers syndrom

I motion So446 av Thomas Bodström m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om ändring i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Motionärerna pekar på att insatsen daglig verksamhet i LSS kan innebära inlåsningseffekter för personer med Aspergers syndrom. Detta eftersom dessa med sin rätt till daglig verksamhet inte får möjlighet att pröva sin arbetsförmåga i lämpligt arbete på den öppna arbetsmarknaden ens i en mer stabil arbetsmarknad. LSS bör ändras så att personer med Aspergers syndrom garanteras att få del av de sedvanliga arbetsmarknadspolitiska åtgärderna före beslut om daglig verksamhet enligt 9 § 9 LSS.

Daglig verksamhet

I motion So437 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 4 begärs ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör bereda frågan om sysselsättning och arbete för psykiskt funktionshindrade. Flera rapporter har visat att det fortfarande finns brister i möjligheten för personer med psykiska funktionshinder att få en meningsfull sysselsättning eller arbete. I motion So382 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om ändring av LSS så att även personkrets 3 får tillgång till daglig verksamhet.

Särskilt boende

I motion So437 av Lars Ohly m.fl. (v) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att särskilt boende bör förläggas så nära hemorten som möjligt. Motionärerna anför att personer med psykiska funktionshinder bör kunna erbjudas boende så nära sin hemort som möjligt, om den enskilde inte önskar något annat, så att antalet placeringar långt från det sociala nätverket undviks.

Hysesuttag på gemensamhetsutrymmen

I motion So440 av Lars Gustafsson (kd) begärs ett tillkännagivande om hysesuttag på gemensamhetsutrymmen i särskilda boenden. Motionären anser att den tillsatta LSS-utredningen bör ges i uppdrag att beakta den praxis som nu utvecklats hos svenska kommuner att tvärtemot lagstiftningens intentioner debitera hyra för gemensamhetsutrymmen i särskilda boenden.

Gällande rätt och bakgrund

Av 1 § *lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade* (LSS) framgår att lagen innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer

1. med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,

2. med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller
3. med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Av 7 § i lagen framgår att personer som anges i 1 § har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Personer som anges i 1 § 1 och 2 har, under samma förutsättningar, även rätt till insatser enligt 9 § 10. Denna insats avser daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Enligt 5 kap. 7 § *socialtjänstlagen* (2001:453) ska socialnämnden verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Enligt lagrummet ska socialnämnden medverka till att den enskilde får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen ska vidare inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

I det ovan redovisade slutbetänkandet av *Nationell psykiatrisamordning (SOU 2006:100)* föreslås (s. 311) att Assistanskommittén (S 2004:06) ges ett tilläggsdirektiv i vilket den får i uppdrag att särskilt utreda konsekvenserna och kostnaderna för att hela den tredje personkretsen ges tillgång till daglig verksamhet enligt LSS. I betänkandet görs vidare bedömningen (s. 248) att det behövs fler bostäder med särskild service för bl.a. personer med psykiska funktionshinder. Dessa boenden bör i regel erbjudas inom hemkommunen.

När det gäller avgiften för bostad med särskild service för vuxna anförs i *förarbetena till LSS* (prop. 1992/93:159 s. 100) bl.a. följande.

Däremot bör en avgift kunna tas ut av huvudmannen för bostad. Avgiften bör avse den enskildes privata bostad. Den enskilde bör däremot inte ha kostnader för gemensamma utrymmen och personalutrymmen. De senare bör betraktas som del av den särskilda service och omvårdnad som skall ges i anslutning till bostaden.

Frågan om huruvida gemensamhetsutrymmen ska få utgöra underlag för hyressättningen vid boende i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS har i februari 2005 prövats av *Regeringsrätten* (RÅ 2005 ref. 28, målnr 212-04). Domstolen fann att en socialnämnds beslut att låta gemensamhetsutrymmen utgöra underlag för hyressättningen vid boende i bostad

med särskild service för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade inte stred mot lag eller annan författning. I sina skäl anförde domstolen bl.a. följande.

I förarbetena uttalas vidare bl.a. att avgiften för en bostad med särskild service bör avse den enskildes privata bostad, inte gemensamma utrymmen och personalutrymmen. De senare bör betraktas som del av den särskilda service och omvårdnad som skall ges i anslutning till bostaden (a. prop. s. 100). Propositionsuttalet får förstås så att personalutrymmen ingår som en del av servicen och omvårdnaden. Detta gäller dock inte gemensamhetsutrymmen. – – –

Av handlingarna i målet framgår att alla bostäder som socialnämnden i Varberg upplåter till funktionshindrade och äldre hyrs ut genom ett andrahandskontrakt med förhandlingsklausul där hyresgästen av sagt sig besittningsrätten. Som framgått föreligger inte något hinder mot att ett LSS-boende på detta sätt organiseras som ett vanligt hyresförhållande.

När ett LSS-boende har formen av ett hyresförhållande, föreligger inte heller något hinder mot att kommunen i förhandlingar om hyresnivån beträffande LSS-boendet har som utgångspunkt att hyressättningen bör påverkas av det värde tillgången till gemensamhetsutrymmen utgör för bostaden.

Utskottets ställningstagande

I motion So446 (s) efterfrågas en ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade (LSS) av innebörd att personer med Aspergers syndrom ska få pröva sin arbetsförmåga på den öppna arbetsmarknaden innan de erbjuds insatsen daglig verksamhet. Utskottet utgår från att personer som kan vara aktuella för insatsen daglig verksamhet erbjuds tillfälle att pröva sin arbetsförmåga på den öppna arbetsmarknaden innan ett beslut om daglig verksamhet fattas. Motionen avstyrks.

Frågan om rätten till daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS ska utsträckas till personkrets 3 (bl.a. personer med psykiska funktionshinder) har vid ett flertal tillfällen behandlats av utskottet. Denna fråga har nyligen även aktualiserats i slutbetänkandet av Nationell psykiatrisamordning. Utskottet är av uppfattningen att det är väsentligt att frågan om huruvida daglig verksamhet ska utsträckas till personkrets 3 nu blir föremål för utredning. Enligt vad utskottet erfarit är frågan högprioriterad inom Regeringskansliet. Motionerna So382 (v) yrkande 7 och So437 (v) yrkande 4 får anses i huvudsak tillgodosedda med det anförda.

Även frågan om lokaliseringen av särskilda boenden för personer med psykiska funktionshinder tas upp i Nationella psykiatrisamordningens slutbetänkande. Beredningen av betänkandet bör inte föregripas, varför motion So437 (v) yrkande 5 avstyrks.

Utskottet delar inte uppfattningen i motion So440 (kd). Motionen avstyrks.

Övriga handikappfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner dels om funktionshindrades rätt till juridiskt biträde, dels om enhetliga riktlinjer i hela landet för anställning av personal inom handikappomsorgen.

Jämför reservation 7 (s, v).

Motioner

I motion So356 av Camilla Lindberg (fp) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att funktionshindrade bör beviljas juridiskt biträde vid överklagan mot kommun och försäkringskassa. Motionären pekar på att dessa överklaganden ofta är väldigt viktiga om funktionshindrade ska få den hjälp de behöver. Det är inte försvarbart att funktionshindrade själva ska behöva föra sin talan i länsrätten. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att kostnaderna för införande av juridiskt biträde vid överklagan av funktionshindrade bör utredas.

I motion So419 av Marie Nordén (s) begärs ett tillkännagivande om behovet av enhetliga riktlinjer i hela landet för anställning av personal inom handikappomsorgen. Motionären anför att personer med olika utvecklingsstörningar är en mycket utsatt grupp som, även om det inte är vanligt, utsätts av övergrepp och trakasserier från personalens sida. För att likställa personalgrupper inom vård, skola och handikappomsorg, men även kvalitetsäkra handikappomsorgen och skydda dess personal, bör enhetliga riktlinjer gälla i hela landet för anställning av personal inom handikappomsorg.

Gällande rätt och bakgrund

Enligt *rättshjälpslagen* (1996:1619) ska, om vissa i lagen angivna förutsättningar är uppfyllda, rättshjälp beviljas den rättssökande som behöver juridiskt biträde utöver rådgivning och detta behov inte kan tillgodoses på annat sätt (7 §). Vidare anføres (8 §) att rättshjälp endast får meddelas om det med hänsyn till angelägenhetens art och betydelse, tvisteföremålets värde och omständigheterna i övrigt är rimligt att staten bidrar till kostnaderna. I förarbetena till lagen (prop. 1996/97:9) redovisade regeringen att Lagrådet riktat kritik mot att regeringen i lagrådsremissen uttalat att personer med funktionshinder i vissa fall skulle kunna beviljas rättshjälp. Lagrådet ansåg inte att en koppling till funktionshinder var meningsfull i sammanhanget. Enligt Lagrådets uppfattning var det att föredra att den rättsliga angelägenhetens art, omfattning och betydelse betonades såsom det grundläggande när biträdeshövet ska prövas. Regeringen instämde i propositionen i Lagrådets uppfattning. Inte heller justitieutskottet hade någon annan uppfattning (bet. 1996/97:JuU3, rskr. 1996/97:55).

I juni 2004 lämnade tio myndigheter, samordnade av Socialstyrelsen, rapporten *Investera nu!* till regeringen. Där redovisades en handlingsplan för kompetensförsörjning inom kommunernas vård och omsorg om äldre och funktionshindrade personer. En åtgärd i denna plan var att Socialstyrelsen skulle precisera de grundläggande anspråken på yrkeskompetens och kvalifikationer för omvårdnadspersonal. Socialstyrelsen redovisade i juli 2006 rapporten *Vård- och omsorgsassistenters kvalifikationer* (2006-110-20).

Utskottets ställningstagande

I motion So356 (fp) föreslås särskilda regler för funktionshindrade när det gäller rätten till juridiskt biträde och att kostnaden för detta bör utredas. Utskottet delar inte motionärens uppfattning att en sådan särreglering bör införas. Enligt utskottet bör, såsom anfördes när rättshjälpslagen antogs, det grundläggande när biträdesbehovet ska prövas vara den rättsliga angelägenhetens art, omfattning och betydelse. Motionen avstyrks.

Utskottet delar bedömningen i motion So419 (s) att det är viktigt att handikappomsorgen har en kompetent personal. Utskottet ser därför positivt på det arbete som bedrivits av Socialstyrelsen på området. Riksdagen bör dock inte ta något initiativ med anledning av motionen, som därmed avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Ny handikapputredning m.m., punkt 1 (v)

av Elina Linna (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So382 yrkande 6 och avslår motion 2006/07:So382 yrkande 1.

Ställningstagande

Det har nu gått 15 år sedan den förra handikappolitiska utredningen redovisades och som resulterade i värdefulla insatser för personer med de svåraste funktionshindren. Jag anser därför att det finns ett behov av en ny parlamentarisk handikapputredning, en utredning som i sina direktiv bör få i uppdrag att göra en bred kartläggning av brister som funktionshindrade möter. Utredningen bör både undersöka vilka behov som finns, hur den ekonomiska situationen ser ut samt komma med förslag till åtgärder som förbättrar funktionshindrades livssituation. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Genomförande av hjälpmedelsutredningens förslag, punkt 5 (v)

av Elina Linna (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So382 yrkande 3 och avslår motion 2006/07:So445.

Ställningstagande

Hjälpmedelutredningen har lämnat ett antal viktiga förslag på hjälpmedelsområdet. Det handlar bl.a. om rätten till en snabb bedömning av behovet av hjälpmedel. Vidare föreslås att landsting och kommuner inte ska få ta ut någon avgift för att tillhandahålla hjälpmedel, annat än vanliga avgifter för besök etc. Utredningen föreslår att detta finansieras genom en höjning av högkostnadsskyddet i öppenvården med 100 kr. Jag stöder utredningens förslag, men föreslår en annan finansiering då ett höjt högkostnadsskydd drabbar många som redan i dag har ekonomiska svårigheter. Hjälpmedelutredningens förslag innebär ett viktigt steg framåt för att göra samhället mer tillgängligt och för att höja livskvaliteten för funktionshindrade. Jag anser dock att det finns vissa frågetecken kring kostnaderna. Därför bör regeringen kostnadsberäkna och genomföra hjälpmedelutredningens förslag, undantaget höjningen av högkostnadsskyddet. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Sexhjälpmedel, punkt 7 (v)

av Elina Linna (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So382 yrkande 4.

Ställningstagande

För många med omfattande funktionshinder behövs det hjälpmedel och stöd för att kunna leva ett självständigt sexuellt aktivt liv. Tyvärr finns det fortfarande många tabun kring detta område, och det verkar finnas en oklarhet kring i vilken utsträckning landstingen ska bevilja sexhjälpmedel till dem som har behov av det. Jag anser därför att regeringen måste klargöra rätten till sexhjälpmedel och att dessa hjälpmedel ingår i landstingens ansvar. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Taltjänst, punkt 8 (v)

av Elina Linna (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So382 yrkande 5.

Ställningstagande

Målet att bygga ut taltjänsten i hela landet har inte fungerat trots att det sattes upp för över tio år sedan. Taltjänsten är ett landstingsansvar, men staten kan fungera pådrivande genom att följa upp satta mål och eventuellt stimulera utbyggnad. Jag anser därför att regeringen bör överväga vilka åtgärder som krävs för att taltjänsten ska byggas ut i hela landet. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. Glasögon för barn, punkt 9 (s)

av Ylva Johansson (s), Christer Engelhardt (s), Lars U Granberg (s), Marina Pettersson (s), Lennart Axelsson (s) och Catharina Bråkenhielm (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So466 och avslår motion 2006/07:So277.

Ställningstagande

Synutvecklingen pågår under alla uppväxtåren, och bra glasögon utgör barnens medicinska behandling. Den ojämlikhet som finns i dag då det gäller glasögonbidrag till barn och ungdom anser vi är mycket olycklig. Enligt vår mening bör barn ges samma möjligheter till en god synutveckling och behandlas lika, oavsett var man är bosatt i landet. Vi anser därför att staten i egenskap av anslagsgivare till landstingen bör initiera en överläggning för att rätta till brister och ojämlikheter när det gäller bidrag till barnglasögon. Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Särskilt boende, punkt 12 (v)

av Elina Linna (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So437 yrkande 5.

Ställningstagande

Den ekonomiska satsningen på psykiatri som Vänsterpartiet genomförde tillsammans med den socialdemokratiska regeringen under den förra valperioden skulle bl.a. användas till en uppbyggnad av olika boendeformer. Detta var viktigt, och det bör särskilt beaktas att personer med psykiska funktionshinder ska kunna erbjudas boende så nära sin hemort som möjligt, om den enskilde inte önskar något annat, så att antalet placeringar långt från det sociala nätverket undviks. Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. Riktlinjer för anställning av personal inom handikappomsorgen, punkt 15 (s, v)

av Ylva Johansson (s), Christer Engelhardt (s), Lars U Granberg (s), Marina Pettersson (s), Lennart Axelsson (s), Elina Linna (v) och Catharina Bråkenhielm (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So419.

Ställningstagande

Personer med olika utvecklingsstörningar är en mycket utsatt grupp som, även om det inte är vanligt, utsätts för övergrepp och trakasserier från personalens sida. För att likställa personalgrupper vid vård, skola och handikappomsorg, men även kvalitetssäkra handikappomsorgen och skydda dess personal, bör enhetliga riktlinjer gälla i hela landet för anställning av personal inom handikappomsorg. Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Ny handikapputredning m.m., punkt 1 (v)

Elina Linna (v) anför:

Studier har visat att funktionshindrade betraktas som könlösa. Detta innebär att väsentliga delar av dessa personers liv reduceras eller osynliggörs. Den ojämställdhet som finns mellan funktionshindrade kvinnor och män osynliggörs också. Jag anser att detta är oacceptabelt. För att kunna göra något åt problemet anser jag att alla redovisningar och all statistik över insatser till funktionshindrade bör redovisas könsuppdelat. Mot bakgrund av bl.a. att regeringen i budgetpropositionen för innevarande år redovisat att den efterfrågar en statistik som är könsuppdelad avstår jag dock från att reservera mig. Jag kommer att följa frågan och förbehåller mig rätten att återkomma.

2. Daglig verksamhet, punkt 11 (v)

Elina Linna (v) anför:

Jag anser det angeläget att personer med psykiska funktionshinder bereds arbete eller annan sysselsättning. Flera rapporter har visat att det fortfarande finns brister i möjligheten för dessa personer att få en meningsfull sysselsättning eller arbete. Jag anser vidare att lagen om särskild service för vissa funktionshindrade (LSS) bör ändras så att alla som hör till personkrets 3 ges rätt till daglig verksamhet. Att regeringen nu uttalat att det är en högprioriterad fråga att utreda huruvida en sådan ändring ska genomföras ser jag som mycket positivt. Jag avstår därför från att reservera mig men kommer att följa frågan.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:So256 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barn med funktionshinder och tillgängligheten för dessa i det svenska samhället.

2006/07:So257 av Krister Örnfjäder (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av en ny hjälpmedelsutredning.

2006/07:So277 av Jasenko Omanovic och Hans Stenberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kostnadsfria glasögon för barn.

2006/07:So297 av Ingemar Vänerlöv (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de neuropsykiatriskt funktionshindrades levnadsomständigheter.

2006/07:So307 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att inom EU och i andra internationella sammanhang uppmärksamma frågan om våld mot funktionshindrade.

2006/07:So356 av Camilla Lindberg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att funktionshindrade bör beviljas juridiskt biträde vid överklagan mot kommun och försäkringskassa.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning av kostnader för införande av juridiskt biträde vid överklagan för funktionshindrade.

2006/07:So359 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra för människor med funktionshinder.

2006/07:So382 av Lars Ohly m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla redovisningar och all statistik över insatser till funktionshindrade redovisas könsuppdelat.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör kostnadsberäkna och genomföra Hjälpmedelsutredningens förslag undantaget höjningen av högkostnadsskyddet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen måste klargöra rätten till sexhjälpmedel och att dessa hjälpmedel ingår i landstingens ansvar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om taltjänsten.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ny parlamentarisk handikapputredning, med uppdrag att göra en bred kartläggning av brister som funktionshindrade möter; utredningen ska både undersöka vilka behov som finns och hur den ekonomiska situationen ser ut samt komma med förslag till åtgärder som förbättrar funktionshindrades livssituation.
7. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i LSS så att även personkrets 3 får tillgång till daglig verksamhet.

2006/07:So390 av Sylvia Lindgren (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bygga upp en nationell vägdatabas med hög grad av detaljerad information.

2006/07:So417 av Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om funktionshindrade.

2006/07:So419 av Marie Nordén (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av enhetliga riktlinjer i hela landet för anställning av personal inom handikappomsorg.

2006/07:So427 av Sven Gunnar Persson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att nå målen i den nationella handlingsplanen för handikappolitik.

2006/07:So437 av Lars Ohly m.fl. (v):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skyndsamt bereder frågan om sysselsättning och arbete för psykiskt funktionshindrade.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att särskilt boende bör förläggas så nära hemorten som möjligt.

2006/07:So440 av Lars Gustafsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om hyresuttag på gemensamhetsutrymmen i särskilda boenden.

2006/07:So445 av Catherine Persson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om hjälpmedel för personer med funktionshinder.

2006/07:So446 av Thomas Bodström m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ändring i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

2006/07:So466 av Anneli Särnblad och Carin Runeson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skillnaderna i bidragssystemen för glasögon till barn och ungdom.